

عنوان مقاله:

حقوق محیط زیست در دور آنتروپوسن (نو-انسانی)

محل انتشار:

فصلنامه علوم محیطی، دوره 17، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

ژانت بلیک - گروه حقوق بشر، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

امیر پناهنده ثمرین - گروه حقوق محیط زیست، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: در سالهای گذشته، کارگروه آنتروپوسن، به سرپرستی یان زالاشوویچ، با انتشار مقاله های زیاد، مهم ترین نقش را در تعریف و توجیه دور آنتروپوسن (نو-انسانی) از منظر علوم تجربی داشته است. ویداس از جمله مهم ترین نویسندگانی است که درباره ی ارتباط میان دور آنتروپوسن با حقوق بین الملل مطالبی را به نگارش درآورده است. پژوهش کنونی با هدف بیان مطالب بنیادین در این زمینه و توسعه ی مفاهیم مرتبط با حقوق محیط زیست در عصر جدید انجام شده است که پیشینه ای در مقاله ها با زبان فارسی ندارد. همچنین، مقاله ی حاضر به دنبال نشان دادن رابطه یقوی میان یافته های علوم پایه و اصول کلی حقوق محیط زیست است. مواد و روش ها: در این مقاله، واپسین یافته های علمی در کنار رویکردهای نوین حقوقدانان محیط زیست مورد بررسی قرار می گیرد. تغییرات محیط زیستی اخیر در سطح جهان، نشان می دهد که زمین احتمالا وارد یک «دور» زمین شناختی نوین، زیر سلطه ی انسان شده است. دو موضوع تنوع زیستی و تغییرات اقلیمی، مهم ترین بخش هایی هستند که حقوق محیط زیست در عصر نوین از آن ها حمایت می کند. زیرا به شدت از آثار منفی دگرگونی بوم سازگان کره زمین در آنتروپوسن آسیب دیده اند. نتایج و بحث: بسیاری از حقوقدانان، موضوع های حقوق محیط زیست و حکمرانی را محصول دور پایدار هولوسن می دانند که در آن، درک رابطه ی انسان و محیط زیست ساده تر به نظر می آمد و مرکزیت انسان و دولت ها کم کم در آن تثبیت گردیده است. در حالی که در دور آنتروپوسن، پایداری و قابلیت پیش بینی کمتری وجود دارد و برای بازگرداندن یکپارچگی به محیط زیست زمین، رویکرد «بوم-مرکز» باید جای رویکرد مبتنی بر «محوریت انسان یا دولت ها» را در قوانین و معاهدات بگیرد. نتیجه گیری: یکی از اصولی که در عصر کنونی باید در حقوق بین الملل مورد تاکید قوانین بین المللی باشد، پذیرش «مسئولیت» برای حفظ یکپارچگی محیط زیست زمین است. اگر اصل «حاکمیت دائمی دولت ها بر منابع طبیعی خود» یک قاعده ی آمره در حقوق بین الملل دانسته شود، باید، در مقابل، «مسئولیت دولت ها بر حفاظت از منابع طبیعی» و یا «حفظ یکپارچگی بوم شناختی» نیز تکلیفی جدی برای آن ها به شمار بیاید. پیشنهاد می شود اعلامیه ای در زمینه ی اصول بنیادین حقوق محیط زیست ارائه شود تا در آن، اصول راهنمای بشر در زمینه ی حقوق و تکالیف در ارتباط با محیط زیست در عصر حاضر تدوین گردد.

کلمات کلیدی:

آنتروپوسن، حقوق بین الملل محیط زیست، یکپارچگی بوم شناختی، تغییرات اقلیم، مسوولیت مشترک، قاعده آمره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1300367>

